

Salgótarjáni kommunista röpiratok 1930-ból

A két világháberű közötti, 1929–33-i nagy gazdasági válság idején, amikor a munkástömegeket elepték az anyagi és szellemi létbizonytalanság hullámai, az illegális nehéz körülményei között küzdő kommunisták minden eszközzel megragadták azért, hogy a nyomorgó százazrek ne lássák kiúttalannak helyzetüket. A felvilágosítás, a harcra buzdítás egyik legjobb eszköze a röpirat volt. A KMP és a KIMSZ Salgótarjáni Kerületi Bizottsága és ennek üvegyári sejtje az ország illegális kommunista szervezetei sorában elsők között volt a röpiratok készítésében és terjesztésében. A forradalmi munkásmozgalom hazai és helyi történetének értékes dokumentumai születtek meg ekkor. E becses írásos forradalmi emlékek sorából eddig főként a KMP Salgótarjáni Kerületi Bizottságának 1929 novemberéből származó röplapját¹ idézték. Korábban közlésre került már az az ugyancsak 1929 novemberében készített röpirat is, melyet a Tarjáni Medence Aknaközi Bizottsága nevében Pothornik József adott ki Baglyasalján.²

A gazdasági válság talaján felélénkült mozgalom szerte az országban és itt, Salgótarjánban is nagy erőket szolgált a politikai küzdőterre. Tüntetés tüntetést és sztrájk sztrájkot követett. E megmozdulások sorában a budapesti 1930. szeptember 1-i tüntetés a legismertebb, mellyel egy időben Salgótarjánban is erőteljes megmozdulásra került sor.³ Addig azonban, amíg a mozgalom eljutott ezekhez az erőpróbáihoz, hogy belőlük újabb, küzdelemre serkentő tapasztalatokat és lendületet merítsen országszerte, hány illegális találkozót és megbeszélést tartottak a párt vezetői és egyszerű harcosai, hány százezer röpiratot és más sajtóterméket osztottak szét, mennyi, az uralkodó körökben zavart keltő festett jelszó került a gyárak falaira! A mozgalom élénkségére utal az alább közölt öt, 1930-ból való salgótarjáni kommunista röplap is, melyeket a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága Párttörténeti Intézete Archivumának Röpiratgyűjteményében (továbbiakban: PI. Arch. Rpgy.) őriznek.

A röpiratok tartalmában, a jelszavak célkitűzéseiben a KMP Szovjetúnióban megtartott II. Kongresszusa határozatainak szelleme, állásfoglalása tükröződik, mely szerint „a magyarországi proletárforradalom csak, mint proletárszocialista forradalom győzhet.”⁴

A röpiratokat teljes terjedelemben közöljük, szövegükön csak annyi változást eszközöltünk, hogy az illegális nehéz körülményei közötti sokszorosítás és a közel négy évtized alatt beállott kopás következtében láthatatlan írásjeleket kitettük. Az aláhúzásokat az eredeti szövegből vettük át.

A röpirat alatt a PI. Arch. Rpgy. száma után a Nógrád megyei Munkásmozgalmi Múzeum fotótárának (továbbiakban: Nm. M. M. Fotótára) számát közöljük, miután a röpiratok fotomásolatait gyűjteményünk számára elkészítettük.

A KPM és a KIMSZ salgótarjáni kerületi bizottságának röplapja az 1930. május 1.-i megmozdulások előkészítéséről.

Munkások!   Bányászok!   Elvtársak!

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

SALGÓTARJÁN PROLETÁRJAI!

KÉSZÜLJETEK MÁJUS 1-RE!

Május elseje a nemzetközi forradalmi proletariátus harci napja. Május elsején megállnak a gépek, nem dolgoznak a munkások s az uccákon fogunk tüntetni a munkásnyúzó burzsoázia s támasza a szociálfassizmus ellen. Május 1-én a csendőr és rendőr szurony ellenében is megmutatjuk erőnket s megmutatjuk, hogy nem akarunk mint munkanélküliek éhenhalni, s nem akarunk a racionalizált bányák és üzemek poklában lassan elsenyedni. Harcolunk és harcolni fogunk a tőkés termelés ellen a felszabadulásunkért.

Nem május elsejével kezdődik a harcunk. A harcunk folyik mióta tőkés és munkás, kizsákmányoló és kizsákmányolt létezik. A mostani május elsejét ennek a harcnak a kiéleződése a döntő helyzethez való közelebb kerülése jellemzi. Május elsején a Kommunisták Magyarországi Pártja hatalmas munkástömegeket mozgósít és vezet harcba. Harcba vezeti a dolgozó és munkanélküli szervezett és szervezetlen munkástömegeket a fassizmus ellen a proletárdiktatúráért.

SALGÓTARJÁN PROLETÁRJAI!

Ebben a harcban élén a helyetek!

11 éve mióta a proletárdiktatúra megbukott s mióta az ellenforradalom fassizta rendszerének véres terrorját nyögjük egyedül a Kommunisták Magyarországi Pártja, amely kitartóan küzd és vezeti a proletariátust a harcra.

11 éve mióta csendőrszurony szegül a mellünknek s az éhség korbácsa suhog a fejünk felett a szociálfassizták minden harcunkban elárultak hátbatámadtak bennünket.

Napról napra rosszab a helyzetünk, napról napra kisebb a bérünk s minél többen válunk munkanélkülivé. Gyermkeinket nem tudjuk táplálni a ruha leszakad róluk és a tőkés profitja egyre nő.

Munkások!   Bányászok!   Elvtársak!

A tőkés termelés válsága folyton élesedik. Szerte az egész világon nő a munkanélküliek serege. Napról-napra újabb és újabb gyárak zárják be kapuikat! Nálunk Tarjánban ezrével bocsátják el a bányászokat s az Üvegyárat akarják bezárni.

A burzsoázia újra racionalizált, megint le akarja nyomni nyomorúságos ébbségeinket, hogy növelje profitját. A burzsoázia a válságot háborúval akarja megoldani. Lázasan készíti elő a háborút a Szovjetunió ellen, a proletáriátus reménysége, minden munkás hazája ellen.

A háború előkészítésében a szociálfassizták végzik az oroszlánrészt. Nap-nap után újabb és újabb rágalmat és hazugságot talál fel a Népszava a Szovjetunió ellen és denuncialja, rendőrkézzre juttatja a Kommunista Párt tagjait, akik szervezik és vezetik „a Szovjetunió megvédésének”, a proletáriátus felszabadításának a burzsoázia megdöntésének, a II-ik magyar proletárdiktatúra megteremtésének harcát.

A szociálfassizták a proletáriátus legnagyobb ellenségei! Most is május elseje megadályozásán dolgoznak. Májusi ünnepet, májusi majálist akarnak csinálni, a május 1-i harci naphól, hogy így vezessék le a proletáriátus forradalmi megmozdulását. De hiába! A sagótarjáni proletáriátus ismeri őket, s tudja, hogy a K.M.P.-t kell követnie, mert a kommunista párt elszántan, ingadozás nélkül vezeti a proletáriátust a felszabadulás felé.

Munkások!   Bányászok!   Elvtársak!

A KMP általános politikai sztrájkra hív fel benneteket május 1-én. Alljon mee minden üzem. Ne lendüljön a csákány, ne dolgozzon senki! Május elsején tüntetünk kell! Május elsején nagygyűlést és tüntető felvonulást tartunk minden csendőri tilalom ellenére! Aki dolgozik május elsején, az árulója osztályának.

Mindenki ott legyen a nagygyűlésen és a felvonuláson!

Május elsején tüntetünk, harcolunk:

A Horthy-Bethlen-Garami fassizta rendszer ellen,

A proletárdiktatúráért,

Az imperialista háború ellen a Szovjetunió védelméért,

A szociálfassizmus ellen a K.M.P. mellett,

Az osztályharcos munkások bebörtönzése ellen,

A kommunista és forradalmár munkások szabadonbocsátásáért,

A racionalizálás ellen, a 7 órás munkaidőért,

A munkabér lenyomása ellen, a reálbér emeléséért,

Az akkord ellen az órabéréért,

Az elbocsátások ellen a munkanélküli segélyért s a rövidített munkaidővel dolgozók teljes heti béréért,

A munkanélküliek követeléséért,

A szervezett és szervezetlen munkások osztályharcos egységéért,

A proletár forradalomért,

A második magyar proletárdiktaturáért!

A K.M.P. és a K.I.M.Sz.
salgótarjáni kerületi bizottsága

Pl. Arch. Rpgy.: III/1/1930/5350. Nm. M. M. Fototára: 7756.

A KMP salgótarjáni üvegyári sejtvezetőségének felhívása a május 1-i tüntetésre.

Munkások!

Elváltársak!

Kora reggeltől késő estig robotolunk. Sokan közülünk 12—14—16 órát töltünk az emberölő munkában. Hátunk mögött a hajcsárok hajszoznak az elbocsátás ostromával! Robotolunk s így termeljük a hatalmas profitot az üvegyár henyé urainak! S nekünk a dolgozóknak, akik termelnek nyomorúságos koldus fillérek jutnak. Napi 2—3—4 pengő, amit kapunk, kenyérre sem elég ez! Hajcsárjaink pedig a dolgozó munkásnők testét is tulajdonuknak tekintik. Nem mehet ez így tovább! Nem nézhetjük tétlenül ölbetelt kézzel kenyér után síró gyermekeinket, nem hagyhatjuk romokban járni őket! Nem engedhetjük, hogy a dolgozó proletárnőnek munkahelyén kívül testét is oda keljen adnia!

Munkások!

Elváltársak!

A szociálfasisztákká lett szociáldemokraták Peyerek és Princek öröködnék afelett, hogy meg ne mozduljatok! El akarnak titeket vágni munkástervéritek s a Salgótarjáni medence osztályharcos mozgalmaitól. Meg akarják akadályozni, hogy harcba szálljatok jobb megélhetésekért, egy nagyobb darab kenyérért. A tőkésék zsoldjában állnak, s be akarják csapni a munkásosztályt.

Ne higgyetek nekik és vigyázzatok! Csak az üldözött, föld alá szorított Kommunisták Magyarországi Pártja harcol tiértetek! Csak akkor tudtok nyomorúságos életeket javítani, csak akkor tudtok a kapitalista elnyomás járma alól kiszabadulni, ha felsorakoztok a Kommunisták Magyarországi PÁRTJA mögé.

Össze kell fognunk itt az üzemben. Minden üvegyári dolgozónak, szervezettnek, szervezetlennek, nőmunkásnak, férfinak, ifjúnak és gyermeknek együtt kell harcolni többi proletártestvérünkkel. Május elsején az egész világ és az egész Magyarország munkássága harcolni fog:

A reálbérek felemeléséért, a 7 órás munkaidőért,

A munkanélküliség ellen, a munkanélküliek állami segélyezéséért,
a munkanélküli segélyért,
A racionalizálás ellen,
A Horthy-Bethlen-Garami fasiszta rendszer ellen,
Az imperialista háború ellen,
A Szovjetunió megvédéséért,
A munkások és szegény parasztok szövetségéért. A PROLETÁRDIKTATURÁERT!

Munkások!

Elváltársak!

A május 1-i harcban nekünk, az üvegyár robotosainak is ki kell venni a részünket! Sztrájkolnunk kell, mert így kívánja a proletár sors a saját érdekünk! Csak harcra és sztrájkokkal tudunk béremelést elérni. Csak így jutunk nagyobb darab kenyérhez. Tüntelnünk kell és meg kell mutatnunk a burzsoáziának, hogy nem akarunk lassú éhhalállal elpusztulni.

Elő kell készíteni harcunkat. Bizottságot kell választanunk a magunk sorai között, mely előkészíti harcainkat és vezet bennünket! Egyesült erővel mindnyájan összefogva kényszeríteni fogjuk az üvegyár urait, hogy béreinket felemeljék, s megfogjuk tanítani hajcsárjainkat arra, hogy mi a proletár ököl!

Készüljete a harcra elvtársak!

Május 1-én senki se dolgozzék!

Május 1-i tüntetésen mindenki ott legyen!

Válasszátok meg a május 1-i akciónkat előkészítő bizottságokat!

Forradalmi üdvözléssel:

Kommunisták Magyarországi Pártja
Salgótarjáni üvegyári sejtvezetősége

PI. Arch. Rpgy.: III/1/1930/109. Nm. M. M. Fototára: 7743.

A KMP Salgótarjáni Kerületi Bizottsága üvegyári sejtjének felhívása az augusztus 1.-i akcióbizottság megszervezésére.

Munkások!

Az üvegyári kapitalisták, az üvegartell Tokodon és Salgótarjában tovább „racionalizálnak” új rohamra indulva az itt dolgozó proletárok úgyszólván szűkös kenyere ellen, újabb bérletörést akarnak keresztülvinni. 40—50 % -kal akarják leszállítani az úgyszólván csak lassú éhhalálra elégséges munkabéreket. A tokodi és salgótarjáni üvegyárban dolgozó munkásoknak heti 8—10 pengőből kellene a már így is lerongyolódott és az éhségtől roskadozó családjukkal együtt megélni akkor, amikor a megélhetési index (bár ez is hamis) 73 pengő heti létminimumot állapít meg.

Munkások! Elvtársak!

Támogassatok a rabló kapitalizmussal szemben folytatott küzdelmünkben. Tokod és Salgótarján üvegyári kizsákmányoltjainak nem lehetett más felelete a gazbérletörési merényletre, mint az osztályharc fegyvere, a sztrájk. Nem nézhettük tovább tétlenül családjaink éhhalálát rongyokba burkolt összcsozott testét, és kis gyermekeink kenyérért könyörgő üres kezét.

Tokod és Salgótarján harcoló üvegyári munkásai!

A Kommunisták Magyarországi Pártjának salgótarjáni üvegyári sejtje fordulunk hozzátok. Ez a harc csak a ti győzelmetekkel érhet véget. A kapitalistákat csak a Ti további törhetetlen harcotok kényszerítheti az amúgy is kicsiny darab kenyeretek ellen indított merénylet visszavonására. Az egész magyar munkásság rátok figyel máma. Ha veletek szemben győzedelmeskedik a támadó kapitalizmus, úgy újabb támadások fognak következni ellenetek és máshol kizsákmányolt munkástársaitok ellen is. Még szűkebbre fogják szabni száraz kenyereteket. Minden terror és szociálfasiszta ámitás ellen a végsőkig való harc jelszava éljen köztetek.

Akkor ér a kapitalistáknak ez a gaz támadása titeket, amikor a burzsoázia államhatalma a nagybirtokosoknak és nagybankoknak érdekében elindította az élelmiszerek megdrágítását, bevezetve a „bolétát” ugyanakkor, amikor az ipari kapitalisták profitjának növelése érdekében megszorította a védővámot, drágábbá tette az iparcikkeket.

Munkások! Elvtársak!

Az áruló szociáldemokraták már elküldték közéték a kapitalista érdekeket képviselő szakszervezeti bürokratát, hogy a Ti börtökre egyezkedjen a kapitalistákkal, hogy elárulja harcotokat. Verjétek ki soraitokból ezeket a báránybőrbe bújt álbarátokat, válasszatok saját soraitokból vezetőket sztrájbizottságot, akik a Ti jóváhagyásokkal tárgyaljanak ügyetekbe, és csak az összesség jóváhagyásával kössenek egyet a kapitalistákkal. Kövessétek a budapesti osztályharcos munkásság példáját, harcotokat kössétek össze az augusztus 1-i nemzetközi vörös nap alkalmával az imperialista háború elleni forradalmi harccal. Tüntessetek augusztus 1-én az imperialista háború ellen, a Szovjetunió védelméért és árdragító tőkés és nagybirtokosok ellen, a Horthy-Bethlen fasiszta éhségdiktatúra ellen.

Föl a végsőkig való harcra kenyeretek merénylői ellen!

Válasszatok önálló, a szociálfasisztáktól független harci egységbizottságot!

Építsétek ki az üzemi forradalmi bizalmi testületeket!

Válasszatok augusztus elsejei akcióbizottságokat és a sztrájkőrök ellen szervezzetek munkásvédőgárdákat!

Éljen a tokodi és salgótarjáni munkások alulról való harcos egysége!

Éljen a győzelemig menő közös harc!

Forradalmi üdvözlettel:

**a Kommunisták Magyarországi Pártjának
salgótarjáni kerülete
üveggyári sejtje**

PI. Arch. Rpgy.: III/1/1930/121. Nm. M. M. Fototára: 7746.

A KMP Salgótarjáni kerületi Bizottságának felhívása az iparvidék munkásaihoz.

Salgótarjáni üveggyári kizsákmánváltak!

Több mint egy hete áll már a harc a bérletörő, elbocsátásokra készülő kapitalistákkal. Tokodon pedig már harmadik hete harcolnak. Most indította meg a támadást az üveggartell is, mikor a fasiszta elnyomó rendszer a bolettával újabb hadjáratot indított a munkásság zsebei ellen. A nagykapitalistákat a dolgozóktól beharásolt bolettajövedelmekből segíczyi a kormány.

MUNKÁSOK!

Nyúzóítok 50 %-al akarják letörni a szakmunkások bérét, és emellett azt követelik tőlünk, hogy a merőket, segítőket és tanulókat is ők fizessék az így lenyomott bérből. Minden áron küzdenetek kell ennek a gyilkos rendszernek bevezetése ellen, mellyel az üveggartell a bérlenomáson kívül, az üveggyári munkások egységes sorait is meg akarják bontani amennyiben a szakmunkásokat a segédmunkásokkal, nő és ifjú munkásokkal akarják szembe állítani. Az igazgatóság ezt a manővert láthatjátok abból is, hogy pár hónappal ezelőtt a zöldüvegkészítő munkások bérét törtek le azt mondván akkor a fehérüvegkészítőknél, hogy az ő bérüket nem szállítják le. Most fordítva megy a játék, most a zöldüvegkészítőknél ígéretik, hogy az ő bérüket újabban nem szállítják le és így sikerült a kapitalistáknak az üvegmunkások egységes frontját szétszakítani zöld és fehérüveg munkásokra. Ezenkívül a külföldi

munkásokat külön ígérettel akarják rávenni a munkafelvételre. Tarjánban pedig ki akarják lökni lakásaikból a sztrájkolókat és a lakáselöleget egyszerre vonják le a szombati fizetésből. Az igazgatóság kifüggesztette, hogy munkamegtagadás címen elbocsátottnak tekinti azokat, akik hétfőn sem veszik fel a munkát. Megkezdődött már a hatósági terror is, egymás után idézik be és fenyegetik meg a harcolókat.

MUNKÁSOK!

Ne hagyjátok megbontani soraitokat! A kapitalista és hatósági terrorral szemben is álljátok a harcot kenyerezetek megvédéséért. A szociálfasiszták ravasz manővereinek ne dőljete be! Leplezzétek le őket, verjétek ki soraitokból, láthatatók, hogy az elmúlt héten miként akartak elárulni benneteket. Felvetették veletek a munkát azt állítván, hogy így tárgyalni fog veletek az igazgatóság. Egyszerűen szállítani akarnak benneteket ezek a kapitalista bérencek azt remélve, hogy ha már egyszer felvetették a munkát, kénytelenek lesztek a harc folytatására és bele hajtjátok a nyakatokat a bérleszállításba. De egy fél nap elég volt és meggyőződtek a becsapásról. Beszűntettétek ismét a munkát. A harc áll, de a piszok árulók közöttetek settenkednek. Óvakodjatok a németektől, Neubaurektól és társaitól, akik meg akarják akadályozni harci sztrájkbizottság kiépítését. A kapitalizmusra, hatósági támadásokra, a szociálfasiszták manővereire az legyen a válaszotok, hogy magatok választotta tárgyalóbizottság mellett választotok sztrájkbizottságot, teremtsétek meg a teljes üzemi munkásegységet. Lépjétek kapcsolatba a Hirsch gyári, Rimamurányi munkástelevételekkel. Kiknek szintén le akarják törni béreiket. Vegyétek fel a kapcsolatot a bányászokkal és a munkanélküliekkel is. Építsetek közös intéző bizottságokat, hogy álljon a Rimamurány és Tarján kizsákmányoltainak teljes egységfrontja az egységes bérletörést akaró üveg-bánya és acél kapitalistákkal szemben.

Kössétek össze harcotokat a Kommunisták Magyarországi pártjának augusztus elsejei akciójával! Tüntessétek az imperialista háború ellen a Szovjetunió védelméért.

Kössétek össze harcotokat a nagyobb darab kenyérért a 12—13 órás munkaidő megváltoztatásáért 7 órai munkaidőre. Követeljétek, hogy a munkaviszony a szak és segédmunkások között maradjon a régi. Követeljétek a segéd, nő és ifjúmunkás bérének 50%-al való felemelését. Kapcsoljátok össze harcotokat a bolettás árdragítás elleni küzdelemmel a Horthy-Bethlen fasiszta rendszer elleni harccal. Harcoljátok az imperialista járom ellen. Tüntessétek augusztus elsején a háború ellen, a Szovjetunióért.

A munkásság és parasztság kormányáért — a proletárdiktatúráért!

Forradalmi üdvözléttel

A Kommunisták Magyarországi Pártja
A Kommunista Ifjúmunkások Magyarorsz.
Szöv. tarjáni ker. biz.

A KPM és a KIMSZ tarjáni kerületi bizottságának felhívása az augusztus 1-i tüntetésre.

A salgótarjáni medence munkásaihoz!

Bányamunkások!

Eltársak!

Munkanélküliek!

A négyhetes hősi harc, melyet Ti a telhetetlen bányakapitalizmus ellen múlt év végén hosszú időre folytattatok, leszámolt a Peyer-féle, a Csóka-féle áruló politikával, amellyel a bányamunkások ezreit egykor félrevezették. Ez a négyhetes sztrájk megmutatta az egész ország munkásságának, hogy ti, salgótarjáni bányászok haladtok a forradalmi munkásság élén, hogy titeket nem szociálfassizta árulók vezetnek, hogy ti mindig készen lestek a forradalom győzelméért, a munkásosztály felszabadulásáért és a tőkés osztály bányakapitalisták uralmának elpusztításáért küzdeni.

Bányamunkások!

Most sem, hogy legjobbjaitok börtönbe vannak zárva, hogy kénytelenek voltak kivándorolni, most sem szabad kishitőségbe esnetek. Nem szabad most cserbenhagynotok a forradalom ügyét és bedülni a Róth Flórisok talpnyaló kutyáinak a Kézdicnek, a Ponyiaknak. Ha ti felülnétek ezeknek a csaló szélhámosoknak, akik nemrég a legjobb forradalmároknak igyekeztek feltűnni, ma pedig hamis ígéretekkel a visszavétellel akarnak benneteket rábírní arra, hogy földig hajoljatok a kizsákmányolók előtt, szépen engedelmeskedjétek a hajesároknak, nyugodtan túrjétek a csendörök gazságait — ha ti ma hinnétek ezeknek a csalóknak, az egy rút csalás, hűtlenség, árulás volna bebörtönzött, kivándorolt, elűzött elvtársaitokkal és magatokkal szemben. Nem fordulhattok szembe azokkal, akiket értetek vertek össze csendörök, akik a ti ügyetekért sínylődnék ma is kizsákmányoló börtöneiben, nem árulhattátok el azokat, akik mint jó forradalmár harcos testvéreket hagytak itt benneteket és mentek ki Franciaországba, Belgiumba.

Eltársak! Munkanélküli és dolgozó bányászok! Maradjatok hűek a salgótarjáni bányászok forradalmi multjához, hősi harcaitok emlékéhez. Lökjétek el magatoktól az egyéni érdekből, a pénzért pofázó Peyer, Csóka, Kézdi és Ponyi féle ügynököket, akik kutyamódra nyalogatják a minket sujtó korbácsot.

Ne túrjétek magatok között az új életre támadó munkásáruló kapitalista ügynököket!

Bánvamunkások! Elvtársak!

Béreteket, leszállították, benneteket szanáltak, legjobbjaitokat elbocsájtották, tömegesen vagytok munkanélküliek! Nem túrhetitek tovább a bányakapitalisták tobzódásait. Szembe kell velük szállni. Meg kell védeni bérünket, munkaidőnket, kenyérhez kell juttatni a munkanélküli éhezőket! Ezt a célt pedig nem talpnyaláson

hanem csak új harcokon keresztül érhetjük el. Most felkészülünk az új harcokra, rendeznünk kell sorainkat, az eltávozottak helyére új embereket kell állítanunk. Ismét meg kell választani aknai és aknaközi bizottságainkat, hogy harcolhassunk a bérek felemeléséért, a 7 órás műszakért, az elbocsájtottak visszavételéért, a spieli-rendszer ellen, a hajcsár rendszer, a racionalizálás ellen, a csendőrségi üldözés, a durvaságok ellen!

Munkások, saját sorsotok javulását csak önmagatoktól várhatjátok. A kapitalisták, akik a ti kizsákmányolásotokból, a töletek ellopott kenyérből, hatalmas vagyontokat gyűjtenek és jólétben, fényűzésben élnek, autón járnak, pezsgőznek és kalácsot esznek, maguktól nem adnak egy fillérenyi bérjavítást sem, ők nem fognak benneteket felszabadítani. Magatoknak kell összefognotok, szervezkednetek, hogy helyzeteteket megjavítsátok és végül felszabaduljatok a kizsákmányolók uralma alól!

Alakítsátok meg üzemi harci szervezeteinket. Tegyétek összefogottá szervezetté soraitokat! Válasszatok saját soraitokból kipróbált harcos vezetőket!

Szervezetten föl az új harcokra!

Forradalmi üdvözlettel a

Kommunisták Magyarországi Pártja a
Salgótarjáni Kerületi Bizottsága

Pl. Arch. Rpgy.: III/1/1930/5803. Nm. M. M. Fototára: 7758.

JEGYZETEK

1. A dokumentumot a »Dokumentumok a magyar forradalmi munkásmozgalom történetéből 1929–1935.« című a Kossuth Könyvkiadónál 1964-ben megjelent köteten kívül, teljes egészében közli Molnár Pál »A salgótarjáni szénmedence munkásmozgalmi 1919–1932.« című Balassagyarmaton 1965-ben megjelent tanulmányában.
2. A röpiratot »Dokumentumok a magyar párttörténet tanulmányozásához IV.« a Szikra kiadásában Budapesten 1955-ben megjelent gyűjteményen kívül helyi kiadvány is hozta fotomásolatban, éspedig a Dr. Gajzágó Aladár szerkesztésében Salgótarjában a Nógrád megyei Munkásmozgalmi Múzeum kiadásában megjelent »A salgótarjáni iparvidék« c. monográfia.
3. A 1. és 2. forradalmi munkásmozgalom története
4. A határozatot idézi az Új Magyar Lexikon 4. kötetének (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1961.) MSZMP-ről szóló cikke is.

A dokumentumokat közli:

KOVÁCS JÁNOS
PRAZNOVSZKY MIHÁLY